

สลด. (eMail)

ส่ง : กวค.

รับที่ : ธ12178/67

12 พ.ย. 2567 เวลา 15.00 น.

กวค. 235
วันที่ 12 พ.ย. 67
เวลา 15.00

ที่ กค ๑๐๐๘/๑๕๐๖๗

กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๖
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานประจำครั้งปี (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๖๗) ของธนาคารแห่งประเทศไทย

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ภาพถ่ายหนังสือธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ ธปท.ผสส. ๕๙๙/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๗

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง รายงานประจำครั้งปี (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๖๗) ของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ซึ่ง ธปท. เสนอมาเพื่อรายงานคณะกรรมการ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๑) ที่บัญญัติว่า “เรื่องที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือให้ต้องเสนอคณะกรรมการ” และเป็นไปตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ (พ.ร.บ. ธปท. ๖)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการ

มาตรา ๖๑ แห่ง พ.ร.บ. ธปท. ๖ บัญญัติว่า “ทุกหกเดือน ให้ ธปท. จัดทำรายงานสภาพเศรษฐกิจ นโยบายการเงิน นโยบายสถาบันการเงิน นโยบายระบบการชำระเงิน แนวทางการดำเนินงาน และประเมินผลเพื่อเสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อรายงานคณะกรรมการ ทั้งนี้ ให้จัดทำรายงานภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ ๓๐ มิถุนายน และวันที่ ๓๑ ธันวาคม ของทุกปี”

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ไม่มี

๓. สำคัญ

ธปท. ได้มีหนังสือ ที่ ธปท.ผสส. ๕๙๙/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๗ เสนอรายงานประจำครั้งปี (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๖๗) ของ ธปท. เพื่อรายงานคณะกรรมการ (สิ่งที่ส่งมาด้วย) ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหา ๒ ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ ๑ ภาวะเศรษฐกิจ และส่วนที่ ๒ การดำเนินงานของ ธปท. โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังต่อไปนี้

๓.๑ ภาวะเศรษฐกิจ

๓.๑.๑ เศรษฐกิจไทยในช่วงครึ่งแรกของปี ๒๕๖๗ ขยายตัวร้อยละ ๑.๙ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๑.๖ ในช่วงครึ่งหลังของปีก่อน โดยมีแรงขับเคลื่อนจากภาคการท่องเที่ยวที่ส่งผลดีต่อภาคบริการและการบริโภคภาคเอกชน การส่งออกขยายตัวอย่างต่อเนื่องจากช่วงครึ่งหลังของปีก่อน โดยรายรับภาคการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นทั้งจากจำนวนและค่าใช้จ่ายต่อหัวโดยเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวต่างชาติ การบริโภคภาคเอกชนขยายตัวต่อเนื่องจากการใช้จ่ายในสินค้าอุปโภคบริโภคและในหมวดบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ส่วนการลงทุนภาคเอกชนหดตัวตามการลงทุนด้านเครื่องจักรและอุปกรณ์โดยเฉพาะ

หมวดยานพาหนะสอดคล้องกับการผลิตภาคอุตสาหกรรมและการส่งออกที่ซบเซา สำหรับการใช้จ่ายภาครัฐหดตัวจากรายจ่ายลงทุนและรายจ่ายเพื่อการอุปโภค เนื่องจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ล่าช้า โดยเริ่มกลับมาเร่งเบิกจ่ายได้ในช่วงกลางไตรมาสที่ ๒ ปี ๒๕๖๗

๓.๑.๒ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ ๐.๐๐ โดยอัตราเงินเฟ้อหมวดอาหารสดและพลังงานติดลบต่อเนื่อง ประกอบกับราคาน้ำมันในประเทศปรับเพิ่มขึ้นตามราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกและการทยอยลดการอุดหนุนราคาพลังงานของภาครัฐ ในส่วนของอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานอยู่ที่ร้อยละ ๐.๔๑ ลดลงจากร้อยละ ๐.๖๘ ในช่วงครึ่งหลังของปีก่อน โดยราคาในหมวดที่ไม่ใช่อาหารลดลง ขณะที่ราคาหมวดอาหารสำเร็จรูปยังปรับเพิ่มขึ้น

๓.๑.๓ เสถียรภาพด้านต่างประเทศของไทยอยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งสะท้อนจากสัดส่วนหนี้ต่างประเทศต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศที่อยู่ที่ร้อยละ ๓๗.๒ ในไตรมาสที่ ๑ ปี ๒๕๖๗ ซึ่งดีกว่าเกณฑ์สากล และสัดส่วนเงินสำรองระหว่างประเทศต่อหนี้ต่างประเทศระยะสั้นที่อยู่ในระดับสูงที่ ๒.๕ เท่า ด้านดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุล ๕.๒ พันล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (ดอลลาร์ สรอ.) ลดลงจากที่เกินดุล ๗.๕ พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในช่วงครึ่งหลังของปีก่อนจากดุลการค้าที่เกินดุลลดลงเป็นสำคัญ ด้านดุลบริการรายได้ และเงินโอน ขาดดุลลดลงจากการเพิ่มขึ้นของรายรับภาคการท่องเที่ยวเป็นสำคัญ สำหรับดุลบัญชีเงินทุนเคลื่อนย้ายในไตรมาสที่ ๑ ปี ๒๕๖๗ ขาดดุล ๔.๐ พันล้านดอลลาร์ สรอ. โดยด้านสินทรัพย์ไหลออกสุทธิ ๑.๐ พันล้านดอลลาร์ สรอ. จากนักลงทุนไทยที่ซื้อสุทธิตราสารหนี้และตราสารทุนรวมถึงลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ และด้านหนี้สินไหลออกสุทธิ ๒.๙ พันล้านดอลลาร์ สรอ. จากการชำระคืนหนี้ต่างประเทศระยะสั้นที่ครบกำหนดของธนาคารพาณิชย์ ในขณะที่หมวดหลักทรัพย์มีการไหลเข้าสุทธิจากการที่นักลงทุนต่างชาติกลับมาลงทุนในตราสารหนี้ไทย

๓.๑.๔ อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์ สรอ. และดัชนีค่าเงินบาท (Nominal Effective Exchange Rate: NEER) โดยเฉลี่ยอ่อนค่าลงจากช่วงครึ่งหลังของปีก่อนจากปัจจัยต่างประเทศเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการคาดการณ์เลื่อนการลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายของธนาคารกลางสหรัฐอเมริกาไปเป็นช่วงปลายปี อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๗ เงินบาทต่อเงินดอลลาร์ สรอ. ปรับแข็งค่าขึ้นบ้างเนื่องจากนักลงทุนเปิดรับความเสี่ยงมากขึ้นหลังตัวเลขเศรษฐกิจและเงินเฟ้อของสหรัฐอเมริกาทยอยออกมาต่ำกว่าคาด ส่งผลให้นักลงทุนคาดว่าธนาคารกลางสหรัฐอเมริกาจะปรับลดอัตราดอกเบี้ยเร็วขึ้น

๓.๒ การดำเนินงานของ ธพท.

๓.๒.๑ แนวทางการดำเนินงานและประเมินผลนโยบายการเงิน

(๑) เป้าหมายนโยบายการเงิน

คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ดำเนินนโยบายการเงินภายใต้กรอบเป้าหมายเงินเฟ้อแบบยืดหยุ่น (Flexible Inflation Targeting) โดยใช้อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในช่วงร้อยละ ๑-๓ เป็นเป้าหมายนโยบายการเงินด้านเสถียรภาพราคาสำหรับระยะปานกลางและสำหรับปี ๒๕๖๗

(๒) การดำเนินนโยบายการเงิน

(๒.๑) การดำเนินนโยบายอัตราดอกเบี้ย

ในช่วงครึ่งแรกของปี ๒๕๖๗ กนง. มีมติให้คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ร้อยละ ๒.๕๐ โดยประเมินว่า เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มขยายตัวจากอุปสงค์ในประเทศและภาคการท่องเที่ยว รวมถึงมีความเสี่ยงลดลงสะท้อนจากการบริโภคและการลงทุนภาคเอกชนที่สูงกว่าคาด ในไตรมาสที่ ๑ รวมถึงการเบิกจ่ายภาครัฐที่กลับมาเร่งขึ้นในไตรมาสที่ ๒ ด้านอัตราเงินเฟ้อทั่วไปมีแนวโน้ม

ทยอยปรับขึ้นและประเมินว่าจะกลับเข้าสู่กรอบเป้าหมายในไตรมาสที่ ๔ ปี ๒๕๖๗ ทั้งนี้ กนง. เห็นว่า อัตราดอกเบี้ยนโยบายปัจจุบันอยู่ในระดับที่สอดคล้องกับแนวโน้มเศรษฐกิจ รวมทั้งเอื้อต่อการรักษาเสถียรภาพ เศรษฐกิจการเงินในระยะยาว อย่างไรก็ตาม ยังมีความกังวลต่อหนี้ครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูง และการเข้าถึงสินเชื่อ ของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises : SMEs) บางกลุ่ม จึงสนับสนุน นโยบายของ ธปท. ที่ให้สถาบันการเงินปล่อยสินเชื่อตามความสามารถในการชำระหนี้ ควบคู่ไปกับการปรับปรุง โครงสร้างหนี้เพื่อช่วยเหลือลูกหนี้ที่มีปัญหาการชำระหนี้ รวมถึงสนับสนุนการใช้มาตรการที่ตรงจุด เพื่อช่วยเพิ่ม โอกาสการเข้าถึงสินเชื่อของ SMEs ที่มีศักยภาพ

(๒.๒) การดำเนินนโยบายอัตราแลกเปลี่ยน

ค่าเงินบาทต่อดอลลาร์ สหรัฐ. ในช่วงครึ่งแรกของปี ๒๕๖๗ อ่อนค่าลงจากสิ้นปี ๒๕๖๖ จากปัจจัยต่างประเทศเป็นสำคัญ รวมถึงปัจจัยด้านเศรษฐกิจการเงินของไทย ในช่วงที่ผ่านมา กนง. จึงเห็นควรให้ติดตามพัฒนาการในตลาดการเงิน รวมทั้งผลักดันการสร้างระบบนิเวศใหม่ ของตลาดอัตราแลกเปลี่ยน (FX Ecosystem) เพื่อให้เอกชนบริหารความเสี่ยงได้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ธปท. และธนาคารกลางของสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ลงนามในบันทึก ข้อตกลงความร่วมมือว่าด้วยการส่งเสริมการใช้เงินสกุลท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และการเข้าถึงการใช้เงินสกุลท้องถิ่นในการชำระค่าสินค้าและบริการ

(๒.๓) การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการรักษาเสถียรภาพระบบการเงิน

กนง. เห็นความสำคัญของการแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือนอย่าง ยั่งยืน เนื่องจากหนี้ครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูงจะเป็นแรงกดดันการเติบโตของเศรษฐกิจในระยะยาว และทำให้ภาคครัวเรือนมีกันชนรองรับความเสี่ยงที่น้อยลง กนง. จึงสนับสนุนให้ ธปท. และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องร่วมกันแก้ปัญหาดังกล่าวอย่างตรงจุด และเห็นว่ากระบวนการปรับลดสัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อรายได้ ควรเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับการให้สถาบันการเงินปล่อยสินเชื่อตามความสามารถในการชำระหนี้ และปรับปรุงโครงสร้างหนี้เพื่อช่วยเหลือลูกหนี้ที่มีปัญหาการชำระหนี้ สำหรับปัญหาการเข้าถึงสินเชื่อ รวมทั้งต้นทุนกู้ยืมที่สูงของธุรกิจ SMEs ที่มีต่อเนื่อง กนง. เห็นว่า ต้นเหตุของปัญหาอยู่ที่ความเสี่ยงด้านเครดิต ของผู้กู้ รวมถึงข้อจำกัดในการประเมินความเสี่ยงของธุรกิจขนาดเล็ก จึงเห็นว่า มาตรการที่ตรงจุด เช่น การค้าประกันสินเชื่อจะช่วยบรรเทาความเสี่ยงของสถาบันการเงิน ซึ่งทำให้สถาบันการเงินสามารถปล่อย สินเชื่อให้กับธุรกิจ SMEs ได้เพิ่มขึ้น เป็นต้น ทั้งนี้ กนง. เห็นควรให้ ธปท. ทารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพิจารณาปรับกลไกค้าประกันสินเชื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๓.๒.๒ แนวทางการดำเนินงานและประเมินผลนโยบายสถาบันการเงิน

(๑) การดำเนินงานด้านนโยบายกำกับสถาบันการเงิน และการรักษา เสถียรภาพของระบบการเงินและเศรษฐกิจโดยรวม

คณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน (กนส.) ให้ความสำคัญกับการปรับปรุงนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน เพื่อให้ระบบสถาบันการเงินมีความมั่นคง มีการบริหาร ความเสี่ยงที่ดี และเท่าทันกับความเสี่ยงใหม่ ๆ และการรักษาเสถียรภาพระบบการเงินและเศรษฐกิจโดยรวม โดยสรุปความคืบหน้าในการดำเนินนโยบายในช่วงครึ่งแรกของปี ๒๕๖๗ ได้ดังนี้

(๑.๑) การดำเนินงานด้านนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน

(๑.๑.๑) การปรับปรุงหลักเกณฑ์ด้านเครดิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารความเสี่ยงของสถาบันการเงิน รวมถึงลดภาระการดำเนินงานและการขออนุญาตจาก ธปท. โดยปรับปรุงหลักเกณฑ์ให้สถาบันการเงินทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ

และบริหารความเสี่ยงได้ยืดหยุ่นขึ้นและปรับปรุงหลักเกณฑ์เพื่อช่วยลดภาระในการดำเนินการของสถาบันการเงิน ในการกำกับการทำธุรกรรมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง (Related Lending)

(๑.๑.๒) การตรวจสอบสถาบันการเงิน ธปท. เน้นตรวจสอบธุรกรรมสำคัญ ได้แก่ สินเชื่อ การบริหารสภาพคล่อง เทคโนโลยีสารสนเทศ การให้บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ และคุณภาพการกำกับดูแล รวมถึงการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

(๑.๑.๓) แนวทางการตรวจสอบในปี ๒๕๖๗ ธปท. ยกระดับและปรับแนวทางการกำกับตรวจสอบเป็น Ongoing Supervision เต็มรูปแบบ โดยเน้นการตรวจสอบแบบ Activity-based ควบคู่กับ Entity-based และใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีในการติดตามการตรวจสอบมากขึ้น โดยเริ่มต้นที่สินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคล รวมถึงสื่อสารกับผู้บริหารสถาบันการเงินอย่างต่อเนื่อง

(๑.๑.๔) ด้านกลยุทธ์สถาบันการเงินสำหรับปี ๒๕๖๗ กนส. เสนอแนะให้ ธปท. พิจารณาหาแนวทางผลักดันประเด็นเชิงนโยบายเพิ่มเติม เช่น การเข้าถึงบริการทางการเงินของธุรกิจ SMEs และการกำกับดูแลความเสี่ยงจากการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะเทคโนโลยี AI และ Digital fraud รวมถึงยกระดับความปลอดภัยของ Mobile Banking อย่างต่อเนื่อง และจัดให้มีกระบวนการจัดการปัญหาของประชาชนโดยเร็ว

(๑.๒) การรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินและเศรษฐกิจโดยรวม
การประเมินเสถียรภาพระบบการเงินไทยพบว่า โดยรวมมีเสถียรภาพ ระบบธนาคารพาณิชย์มีความมั่นคง มีเงินกองทุน เงินสำรอง และสภาพคล่องอยู่ในระดับสูง สามารถสนับสนุนความต้องการสินเชื่อของภาคเอกชนและรองรับความเปราะบางในภาคครัวเรือนและ SMEs ได้ สำหรับกลไกสินเชื่อในภาพรวมยังทำงานได้สอดคล้องกับเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม สถาบันการเงินยังระมัดระวังการให้สินเชื่อในบางกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มลูกหนี้รายได้น้อยตามรายได้ที่พื้นตัวซ้ำขณะที่ผ่อนคลายการให้สินเชื่อแก่กลุ่มลูกหนี้ที่มีรายได้สูง ส่วนภาคธุรกิจยังคงได้รับสินเชื่อตาม Credit Profile

(๒) การดำเนินงานด้านการพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

กนส. ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการสร้างชีวิตทางการเงินที่ดี (Financial Well-being) ของคนไทยทุกช่วงชีวิต รวมถึงส่งเสริมให้ผู้ให้บริการมีการให้บริการอย่างเป็นธรรม ผ่านการผลักดันแผนกลยุทธ์การคุ้มครองและส่งเสริมความรู้ผู้ใช้บริการทางการเงิน (Consumer Protection and Empowerment) ปี ๒๕๖๗ – ๒๕๖๙ โดยมีการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

(๒.๑) การกำกับดูแล Market Conduct เพื่อผลักดันให้มีการให้บริการแก่ลูกค้าอย่างเป็นธรรมโดยกำหนดมาตรฐานการกำกับดูแลให้เหมาะสมและเท่าที่จำเป็น เพื่อสร้างวินัยให้แก่ผู้ให้บริการทางการเงินภายใต้การกำกับและกำกับตรวจสอบอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ โดยใช้เครื่องมือและข้อมูลที่หลากหลายเพื่อผลักดันให้ผู้ให้บริการทางการเงินภายใต้การกำกับสามารถกำกับดูแลตนเองได้

(๒.๒) การผลักดันให้คนไทยมี Financial Life-skill ที่เหมาะสม เป็นการผลักดันร่วมกันระหว่าง ๕ หน่วยงาน ประกอบด้วย สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ธปท. สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อให้มีการบรรจุวิชา Financial Literacy ในสถานศึกษาแบบภาคบังคับทุกระดับชั้น

(๒.๓) การมีตัวช่วยในการแก้หนี้และการแก้ปัญหาทางการเงินอื่น ๆ เพื่อผลักดันให้มีผู้ให้คำแนะนำการแก้หนี้ (Debt Counsellor) และผู้ไกล่เกลี่ยหนี้ (Debt Mediator) ที่เพียงพอและมีคุณภาพ และผลักดันการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ แก้ไข และดูแลเรื่องร้องเรียนที่เหมาะสมทันเวลา

(๓) การดำเนินงานในการเป็นนายธนาคารของสถาบันการเงิน

ในช่วงครึ่งแรกของปี ๒๕๖๗ ไม่มีสถาบันการเงินแห่งใดขอกู้ยืมสภาพคล่องจาก ธปท. โดยมีเพียงการขอกู้ยืมเพื่อทดสอบระบบงานจากสถาบันการเงิน จำนวน ๕ แห่ง ทั้งนี้ สถาบันการเงินทุกแห่งสามารถส่งมอบสินทรัพย์หลักประกันชั้นหนึ่งและชำระคืนเงินกู้ยืมได้ตามกำหนด

๓.๒.๓ แนวทางการดำเนินงานและประเมินผลนโยบายระบบการชำระเงิน

คณะกรรมการระบบการชำระเงินให้ความสำคัญกับการวางแนวทางดูแลให้ระบบการชำระเงินของไทยมีประสิทธิภาพและมั่นคงปลอดภัย ดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งยกระดับการกำกับดูแลระบบการชำระเงินของประเทศให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล โดยได้ดำเนินการตามทิศทางการพัฒนาระบบการชำระเงินภายใต้ภูมิทัศน์ใหม่ภาคการเงินไทย (Payment Strategic Direction) ภายใต้หลักการ ๓ ด้าน ดังนี้

(๑) Openness ประกอบด้วย Open Infrastructure Open Data และ Open Competition โดยด้าน Open Infrastructure ธปท. อยู่ระหว่างพัฒนาและทดสอบระบบพร้อมเพย์ ให้รองรับมาตรฐานข้อความสากล ISO ๒๐๐๒๒ แบบ end-to-end สำหรับบริการรับโอนเงินจากต่างประเทศและบริการ QR Payment รวมถึงการนำเทคโนโลยี Application Programming Interface (API) มาใช้กับโครงสร้างพื้นฐานระบบการชำระเงินเพื่อลดความเสี่ยงจากการพึ่งพาเครือข่ายต่างประเทศและผลักดันโครงการ PromptBiz โดยต่อยอดบริการ ข้อมูล และช่องทางการชำระเงินผ่านระบบบาทเน็ต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบการให้บริการและส่งเสริมการทำธุรกิจและการชำระเงินดิจิทัล ด้าน Open Data ได้พัฒนาฐานข้อมูลการกำกับดูแลด้านการชำระเงินและยกระดับการวิเคราะห์ข้อมูล ผ่านโครงการนำร่องการบูรณาการข้อมูลธุรกรรมการชำระเงินในระดับรายธุรกรรม (Transactional Data) เพื่อให้ธนาคารนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และเสนอบริการทางการเงินให้แก่ลูกค้าได้ดีขึ้น ด้าน Open Competition ได้ทบทวนหลักเกณฑ์ในเรื่องการประเมินและกำหนดระบบการชำระเงินรายย่อยที่มีความสำคัญเชิงระบบและแนวทางกำกับดูแล รวมถึงหลักเกณฑ์การกำกับดูแลการให้บริการชำระเงินที่ผ่านระบบพร้อมเพย์เพื่อกำหนดมาตรฐานและแนวปฏิบัติการให้บริการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) Inclusivity ธปท. วางเป้าหมายให้การชำระเงินดิจิทัล (Digital Payment) เป็นทางเลือกหลักของคนไทย โดยส่งเสริมการใช้ Digital Payment ทั้งภาคประชาชน ภาคธุรกิจ และภาครัฐอย่างต่อเนื่อง รวมถึงเผยแพร่รายงานการสรุปข้อมูลพฤติกรรมกรรมการชำระเงินของคนไทยผ่านช่องทางออนไลน์ต่าง ๆ ของ ธปท. ซึ่งจะนำมาใช้ในการออกนโยบายส่งเสริมการชำระเงินดิจิทัลต่อไป

(๓) Resiliency ประกอบด้วย Regulation และ Supervision โดย ธปท. ได้ทบทวนและปรับปรุงกรอบและหลักเกณฑ์การกำกับดูแลระบบและบริการการชำระเงินที่คำนึงถึงผลกระทบรอบด้านและระดับความเสี่ยงภายใต้แนวทาง Regulatory Impact Assessment นอกจากนี้ ได้ยกระดับการดูแลความปลอดภัยจากภัยทุจริตการเงินที่มีรูปแบบซับซ้อนมากขึ้น เช่น มีมาตรการดูแลความปลอดภัยของ Mobile Banking โดยไม่อนุญาตให้ทำธุรกรรมเมื่อพบการใช้งานผิดปกติ และปรับปรุงกระบวนการกำกับดูแล

เพื่อไม่ให้เป็นการอุปสรรคต่อนวัตกรรมและสอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจดิจิทัลที่ปรับเปลี่ยนไป รวมถึงได้พัฒนาเครื่องมือการกำกับตรวจสอบ เพื่อรองรับ Risk-based และ Ongoing Supervision ตลอดจนสร้างกลไกความร่วมมือกับผู้กำกับดูแลและผู้เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ และพัฒนาบุคลากรทั้งด้านเทคนิคและทักษะที่จำเป็น

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

เพื่อทราบถึงสภาพเศรษฐกิจ นโยบายการเงิน นโยบายสถาบันการเงิน นโยบายระบบการชำระเงิน แนวทางการดำเนินงานของ ธปท. ในช่วงเดือนมกราคม – มิถุนายน ๒๕๖๗

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๗. ข้อกำหนดและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๗ ธปท. มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินภารกิจอันพึงเป็นงานของธนาคารกลางเพื่อดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพทางการเงิน และเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงินและระบบการชำระเงิน การดำเนินภารกิจตามวรรคหนึ่งต้องคำนึงถึงการดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจของรัฐบาลด้วย

๘. ข้อเสนอของกระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๖๑ แห่ง พ.ร.บ. ธปท.ฯ จึงเห็นควรเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเพื่อพิจารณาเสนอรายงานประจำปี (มกราคม – มิถุนายน ๒๕๖๗) ของ ธปท. ให้คณะรัฐมนตรีทราบ ตามที่ ธปท. เสนอมา อย่างไรก็ดี กระทรวงการคลังมีข้อสังเกต ดังนี้

๘.๑ สำหรับการดำเนินนโยบายการเงินนั้น การเคลื่อนไหวของอัตราเงินเฟ้อทั่วไปที่ไม่เป็นตามกรอบเป้าหมายบ่อยครั้งจะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของภาคเศรษฐกิจและความน่าเชื่อถือ (Credibility) ของ กนง. และ ธปท. เนื่องจากภาคธุรกิจและนักลงทุนจะไม่ให้ความสำคัญกับเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อระยะปานกลางที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังร่วมกันกำหนดกับ กนง. ซึ่งจะส่งผลกระทบโดยตรงต่อกลไกการส่งผ่านนโยบายการเงินและการเคลื่อนไหวของอัตราเงินเฟ้อที่เกิดขึ้นจริงในระบบเศรษฐกิจในระยะต่อไป นอกจากนี้ ในการรักษาเสถียรภาพทางการเงิน ธปท. อาจพิจารณานโยบายดูแลความเสี่ยงต่อเสถียรภาพระบบการเงิน (Macroprudential Policy) ในบริบทและกรอบระยะเวลาที่เหมาะสมเป็นลำดับแรก เนื่องจากกลไกดังกล่าวเป็นการแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุดมากกว่าการดำเนินนโยบายการเงินผ่านอัตราดอกเบี้ยนโยบาย ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม ไม่เพียงแต่กลุ่มหรืออุตสาหกรรมที่มีความเสี่ยงเชิงระบบ เช่น ภาคธุรกิจต้องรับภาระดอกเบี้ยที่เพิ่มสูงขึ้นแม้ว่าความเสี่ยงในระบบการเงินจะอยู่ในภาคครัวเรือนเป็นหลัก เป็นต้น ทั้งนี้ Macroprudential Policy เป็นนโยบายที่อยู่ในอำนาจและขอบเขตการดำเนินงานของ ธปท. ผ่านการดำเนินการดำเนินนโยบายกำกับสถาบันการเงิน

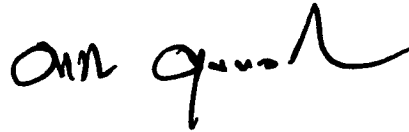
๘.๒ แม้ว่ารายงานประจำปีของ ธปท. จะครอบคลุมถึงสภาพเศรษฐกิจ นโยบายการเงิน นโยบายสถาบันการเงิน นโยบายการชำระเงิน รวมถึงแนวทางการดำเนินงานในช่วงเดือนมกราคม – มิถุนายน ๒๕๖๗ ตามมาตรา ๖๑ แห่ง พ.ร.บ. ธปท.ฯ แล้ว อย่างไรก็ดี มาตรา ๗ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. ธปท.ฯ ได้กำหนดให้การดำเนินการตามภารกิจของ ธปท. ในการเป็นธนาคารกลางเพื่อดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพทางการเงิน

/ และเสถียรภาพ ...

และเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงินและระบบการชำระเงิน ต้องคำนึงถึงการดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจของรัฐบาลด้วย ดังนั้น รายงานประจำปีของ ธปท. ในระยะต่อไป ควรสะท้อนถึงการดำเนินการของ ธปท. ในส่วนดังกล่าวให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินการของคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ภายใต้อ.พ.ร.บ. ธปท.ฯ เช่น กนง. กนส. เป็นต้น ว่าได้มีการคำนึงถึงการดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจของรัฐบาลหรือไม่ อย่างไร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิชัย ชุณหวิธ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
กองนโยบายระบบการเงินและสถาบันการเงิน
โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๐ ต่อ ๓๒๗๖ (ปีณพร)
โทรสาร ๐ ๒๖๑๘ ๓๓๖๖
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ pannapornt@fpo.go.th